

Attraktiva kommuner

10 faktorer som formar kommuners och regioners framtid

27:e maj 2016, SKNT Borås

FUTURE

Research-based
foresight

STRATEGY

Future-
based
strategy

ACTION

Strategy
enforcement

Kairos Future – Hjälper företag och organisationer att förstå och forma framtiden

Oberoende internationellt analys- och konsultföretag

Kairos (| < [> | ∫)

är det antika grekiska begreppet för "rätt tid" eller "tid för förändring"

FUTURE
Research-based foresight

STRATEGY
Future-based strategy

ACTION
Strategy enforcement

Tankeväckarna som fick mig att
börja fundera för 7 år sedan...

Första tankeväckaren

Kommun	Nyetabletering år	Förvärv
Varberg		
Borås		
Ulricehamn		
Svenljunga		
Mark, Tranemo, Vårgårda, Bollebygd och Herrljunga		

Första tankeväckaren

Kommun	Nyetabletering är	Förvärv
Varberg	10	3
Borås		
Ulricehamn		
Svenljunga		
Mark, Tranemo, Vårgårda, Bollebygd och Herrljunga		

Första tankeväckaren

Kommun	Nyetabletering är	Förvärv
Varberg	10	3
Borås	4	3
Ulricehamn		
Svenljunga		
Mark, Tranemo, Vårgårda, Bollebygd och Herrljunga		

Första tankeväckaren

Kommun	Nyetabletering är	Förvärv
Varberg	10	3
Borås	4	3
Ulricehamn	1	1
Svenljunga		
Mark, Tranemo, Vårgårda, Bollebygd och Herrljunga		

Första tankeväckaren

Kommun	Nyetabletering är	Förvärv
Varberg	10	3
Borås	4	3
Ulricehamn	1	1
Svenljunga	0	1
Mark, Tranemo, Vårgårda, Bollebygd och Herrljunga	0	0

Första tankeväckaren

Kommun	Nyetabletering är	Förvärv
Varberg	10	3
Borås	4	3
Ulricehamn	1	1
Svenljunga	0	1
Mark, Tranemo, Vårgårda, Bollebygd och Herrljunga	0	0

Andra tankeväckaren

ÅRETS DAGSTIDNING

SVENSKA DAGBLADET

Måndag 1 november 2010

Sedan 1884 Pris mån-tor 20 kr fre-sön 30 kr

Svenska politiker låter sig ju inte köpas – eller?

JENNY NÖRDBERG Nyheter sid 15

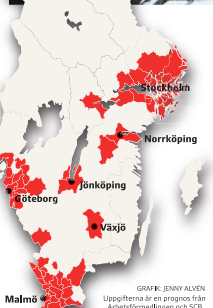
TERRORHOT MOT GÖTEBORG ÖVER

Nyheter sid 8

Här vill svenskarna bo 2025
Förändring av antalet invånare i åldern 18-64 år jämfört med 2009.

Fler invånare
Färre invånare

Skolkompisarna Lisa Andersson, Pia Holmbom och Emilie Svanström gillar livet i Jokkmokk, men Jockas av att testa att bo i en större stad. FOTO: YVONNE ÅSSELL

Flyttlassen går mot stan

GLESBYGDEN ÖVERGES Den svenska glesbygden blir allt glesare. I 205 av Sveriges 280 kommuner väntas befolkningen krympa under de närmaste 15 åren, samtidigt växer några få svenska regioner så det knakar – klyftan lär därmed vidgas. I Jokkmokk, som på ett decennium har förlorat var sjätte invånare, flyttar många ungdomar ut trots att de skulle vilja bo kvar.

DISKUTERA GÅR DET ATT VÄNDA FLYTTSTRÖMMARNA? SKA DET ENS VARA ETT MÅL? [Nyheter sid 6-7](#) [svd.se](#)

Bombdåd mot polis i Istanbul

Minst 32 personer, varav 15 poliser, skadades i går när en självmordsbombare sprängde sig själv i luften i centrala Istanbul. Attentatet var riktat mot polisens kravallstyrkor vid det turiststötta Taksimtorget.

Utrikes sid 16-17

AIK:s Mohamed Bangura gjorde 1-0 och spelade fram till 2-0.

Pang, Bang Bangura! Nu kan AIK pusta ut efter det turbulenta 2010.

ANDERS LINDBLAD efter AIK:s 2-0-seger i går. • Gefle fick oavgjort, Helsingborg vann. [Sport sid 22-24](#)

”Önsketänkande om konstnärer”
Kan konstnärer bli företagare? Ja, menar regeringen. Ideologiskt önsketänkande, skriver SvD:s konstredaktör Clemens Poellinger.

Kultur sid 4-5

NYHETER

Fler svenskor i gatusexhandeln
Efter polisens satsning på att avvisa utländska prostituerade syns nu fler svenska kvinnor som säljer sex i Stockholms city. [sid 10](#)

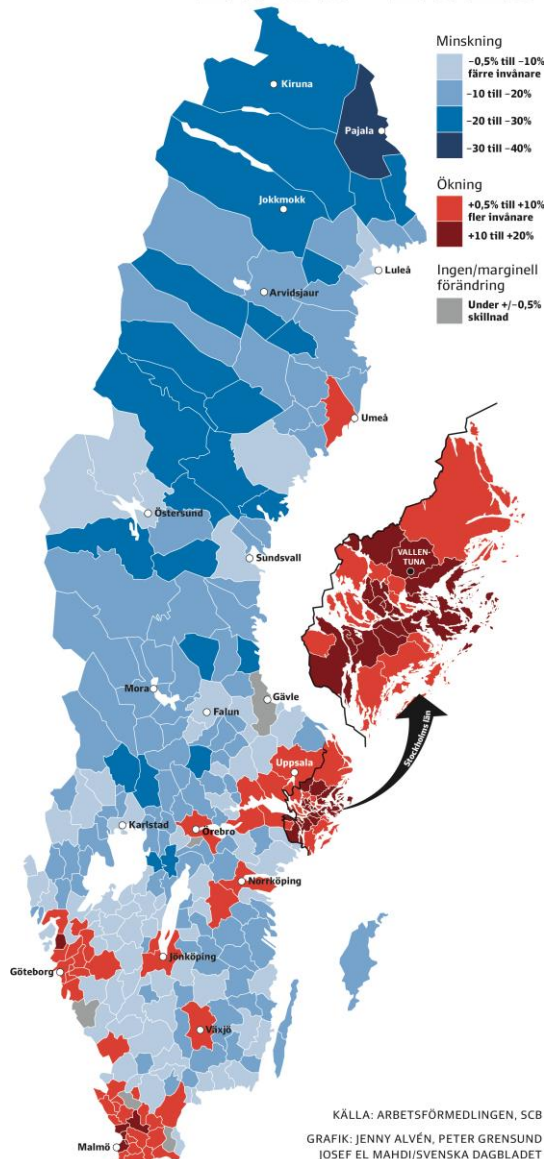
NÄRINGSLIV

Positiv exporttrend mattas 2011
Svenska exportföretag har haft medvind i år efter den kraftiga nedgången under 2008 och 2009. Men redan 2011 kan den positiva trenden mattas av. [sid 4-5](#)

KULTUR

Stor teater av Kristofer Henriksson
På Dramaten blir En handelsresandes död obehagligt aktuellt. Kristofer Henriksson omvandlar vardagslögnen till stor teater och gör Willy Loman till en tragisk despot. [sid 8](#)

2009–2025

Minskning
-0.5% till -10% färre invånare
-10 till -20%
-20 till -30%
-30 till -40%

Ökning
+0.5% till +10% fler invånare
+10 till +20%

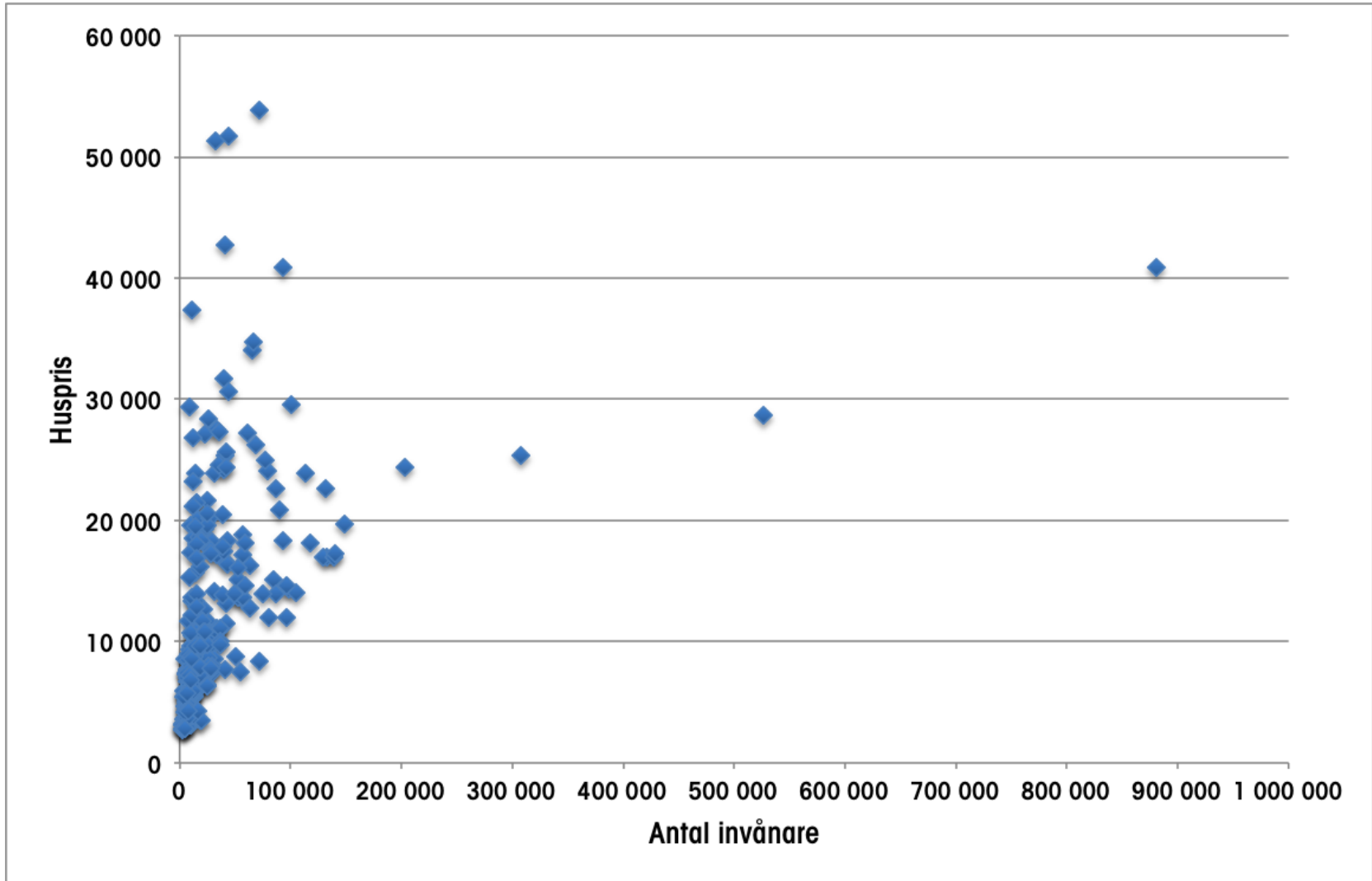
Ingen/marginell förändring
Under +/-0.5% skillnad

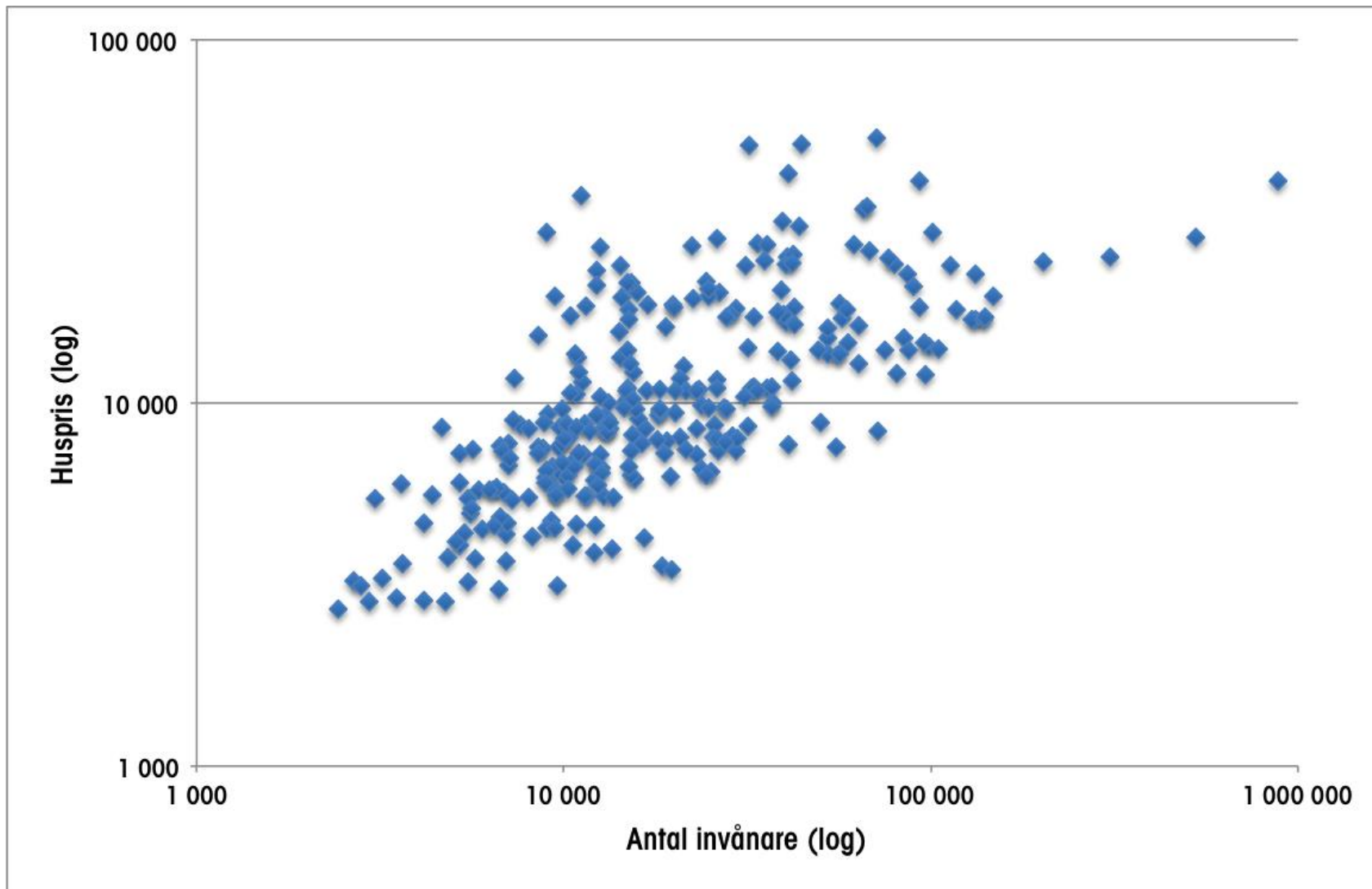
KÄLLA: ARBETSFORMEDLINGEN, SCB
GRAFIK: JENNY ALVÉN, PETER GRENSUND
JOSEF EL MAHDI/SVENSKA DAGBLADET

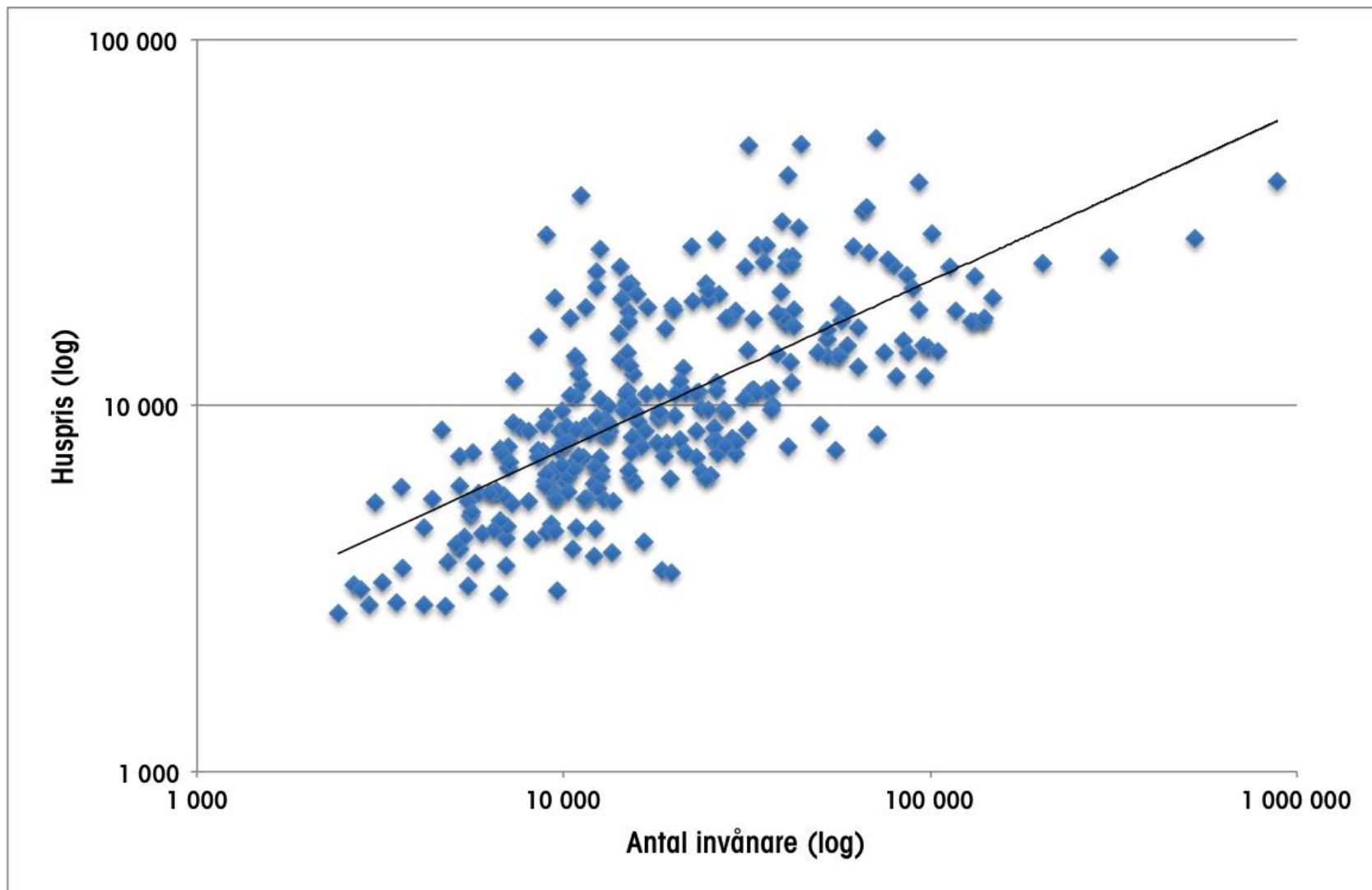
Tredje tankeväckaren

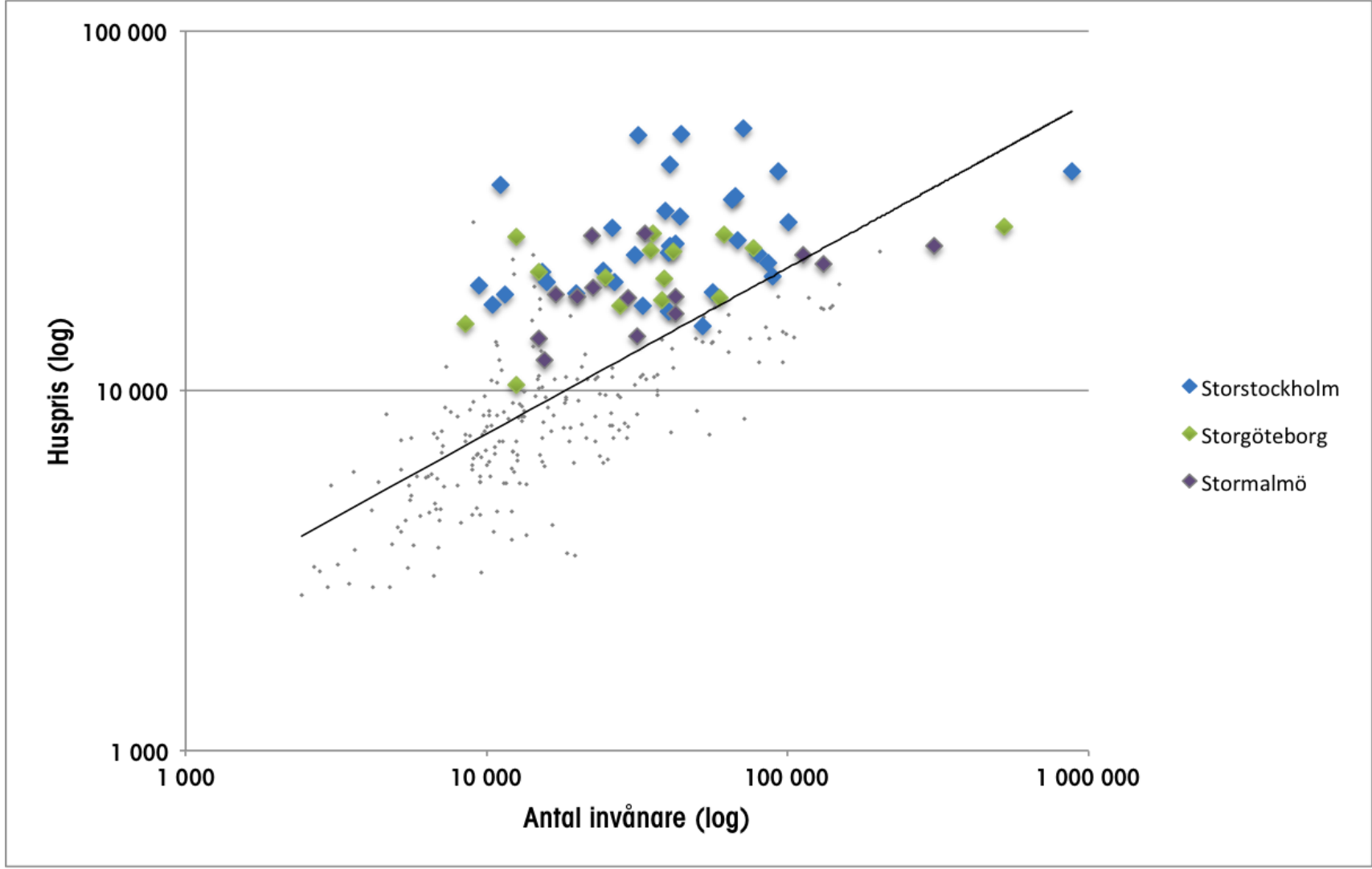

Analysarbetet börjar

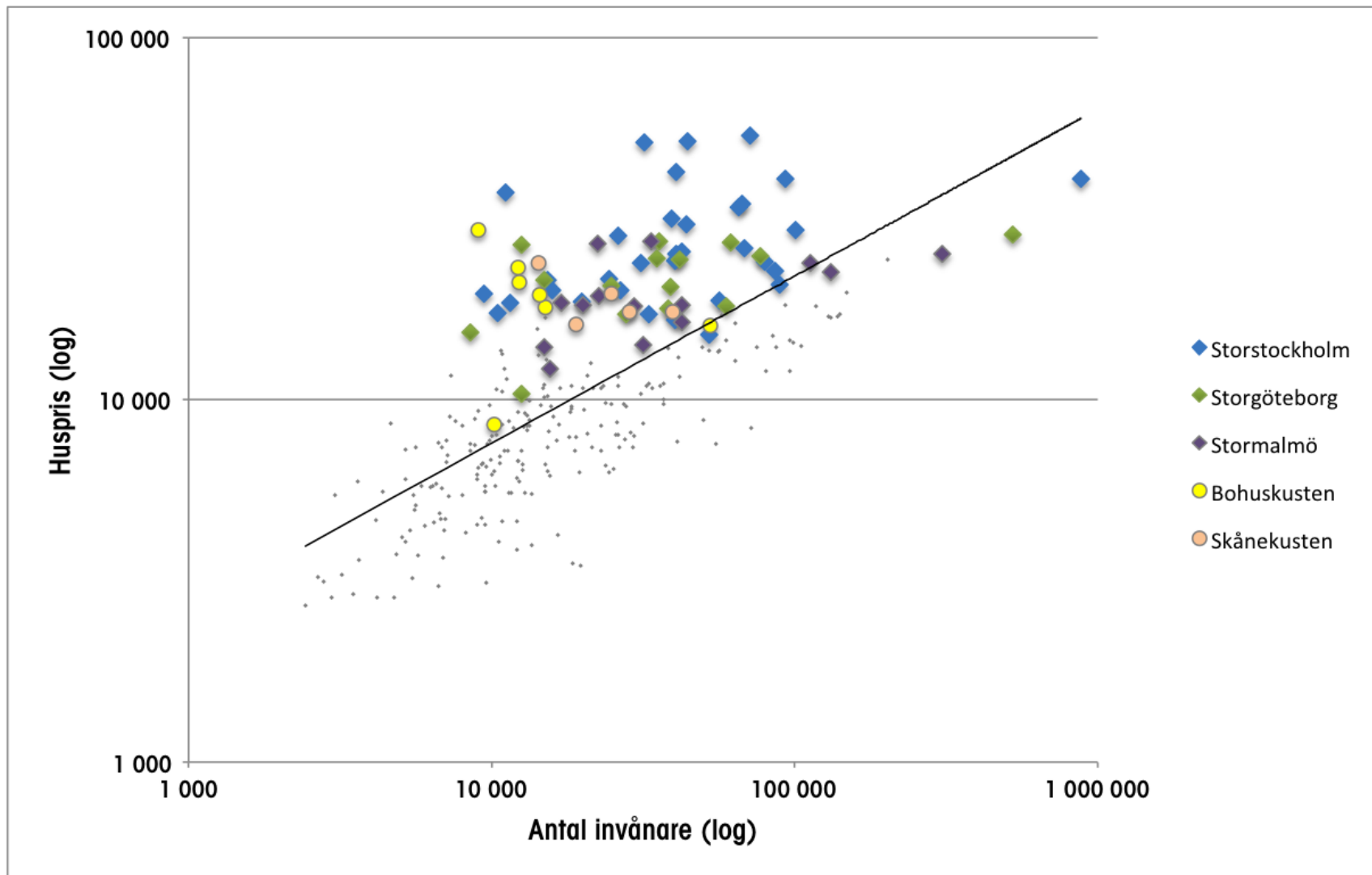

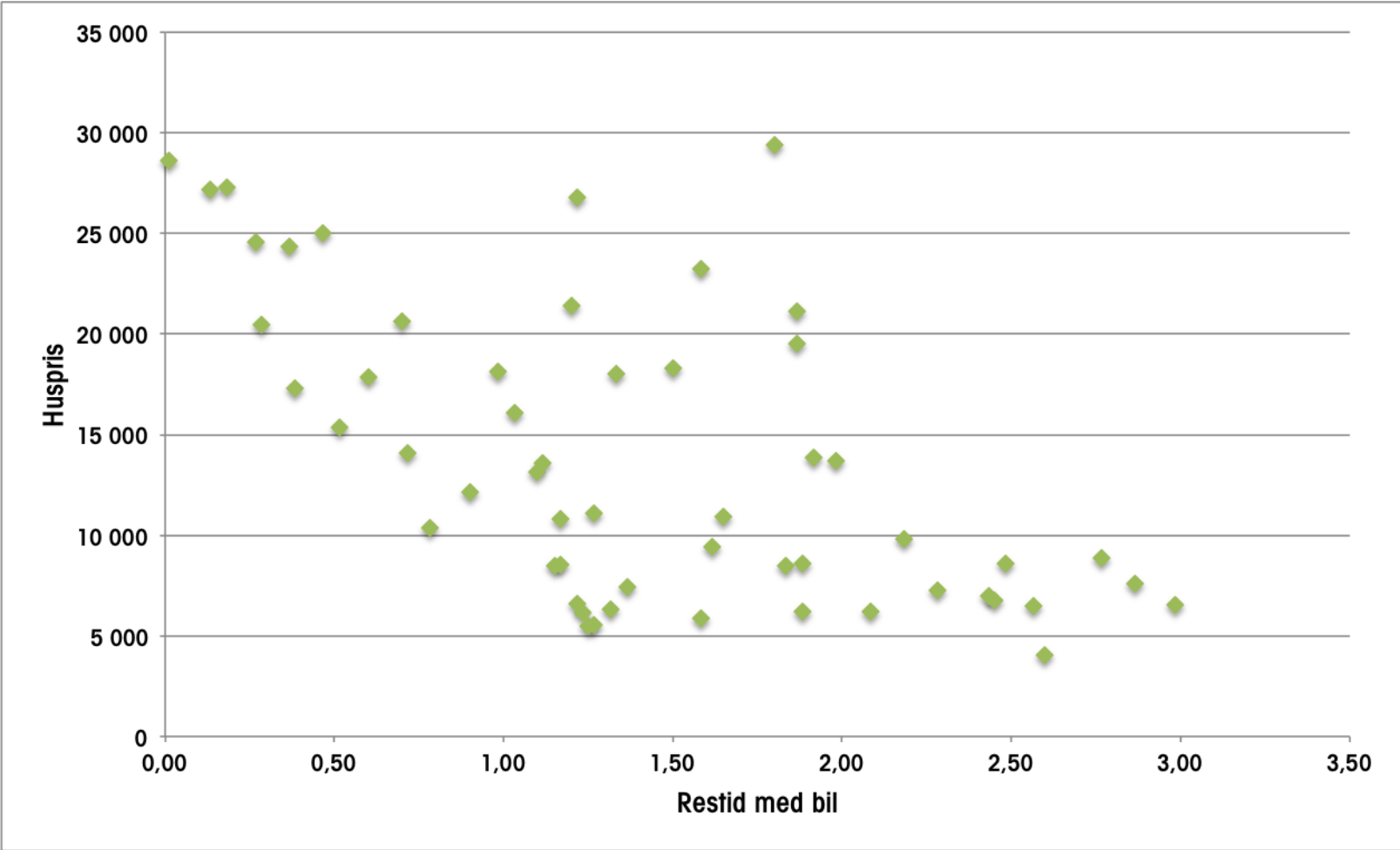

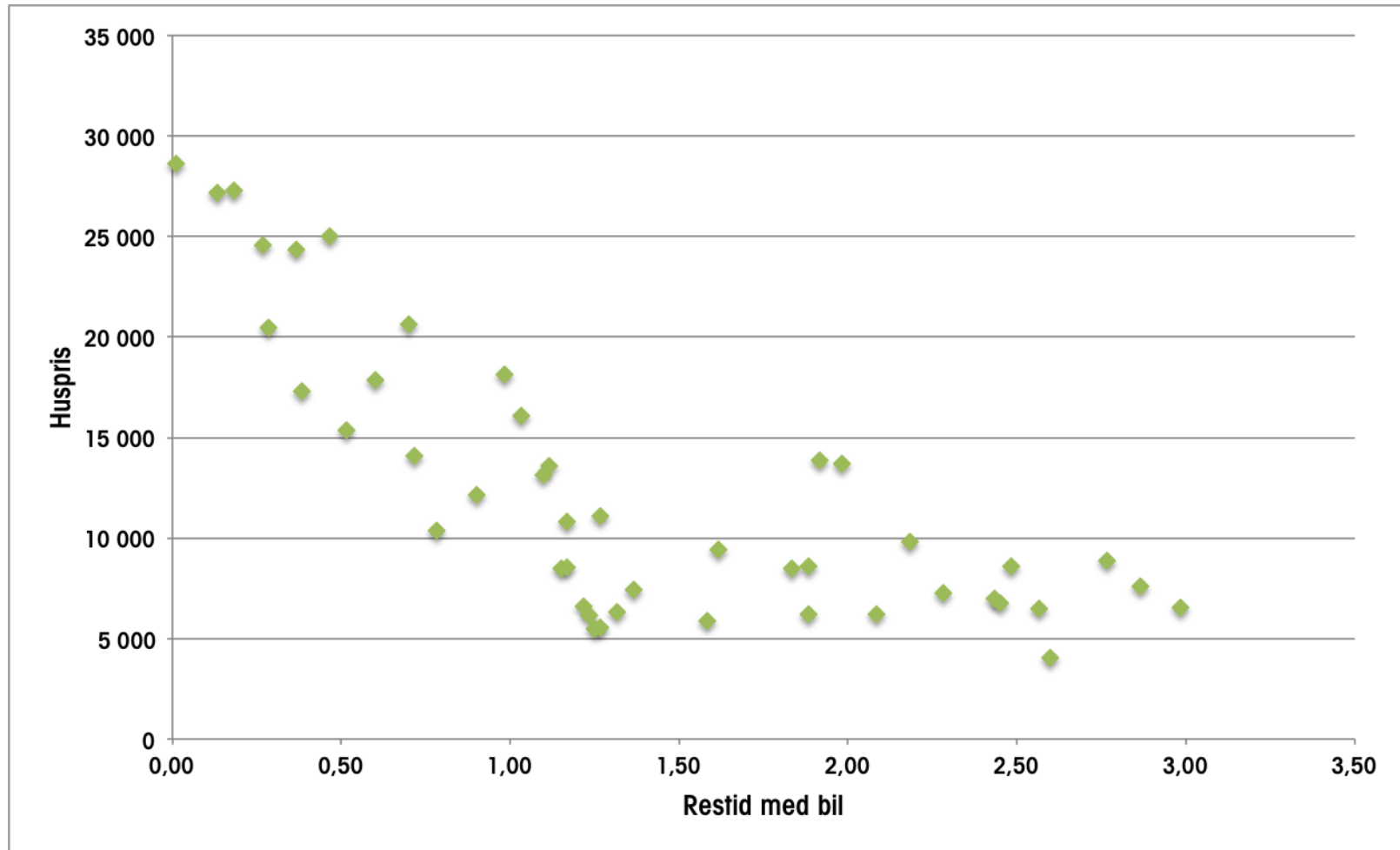

Runt våra storstäder

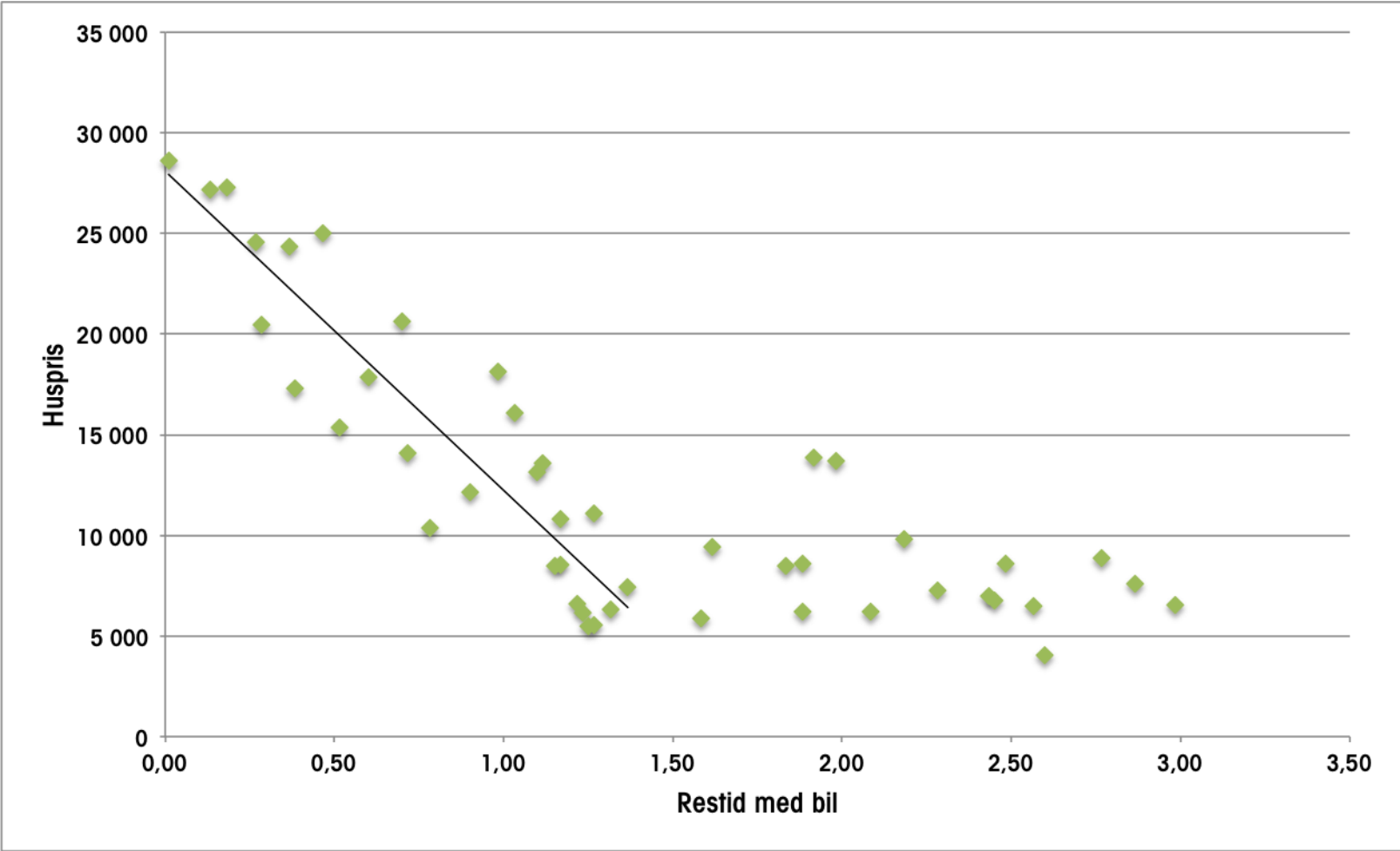
Göteborg

Göteborg (exkl. Bohuskusten)

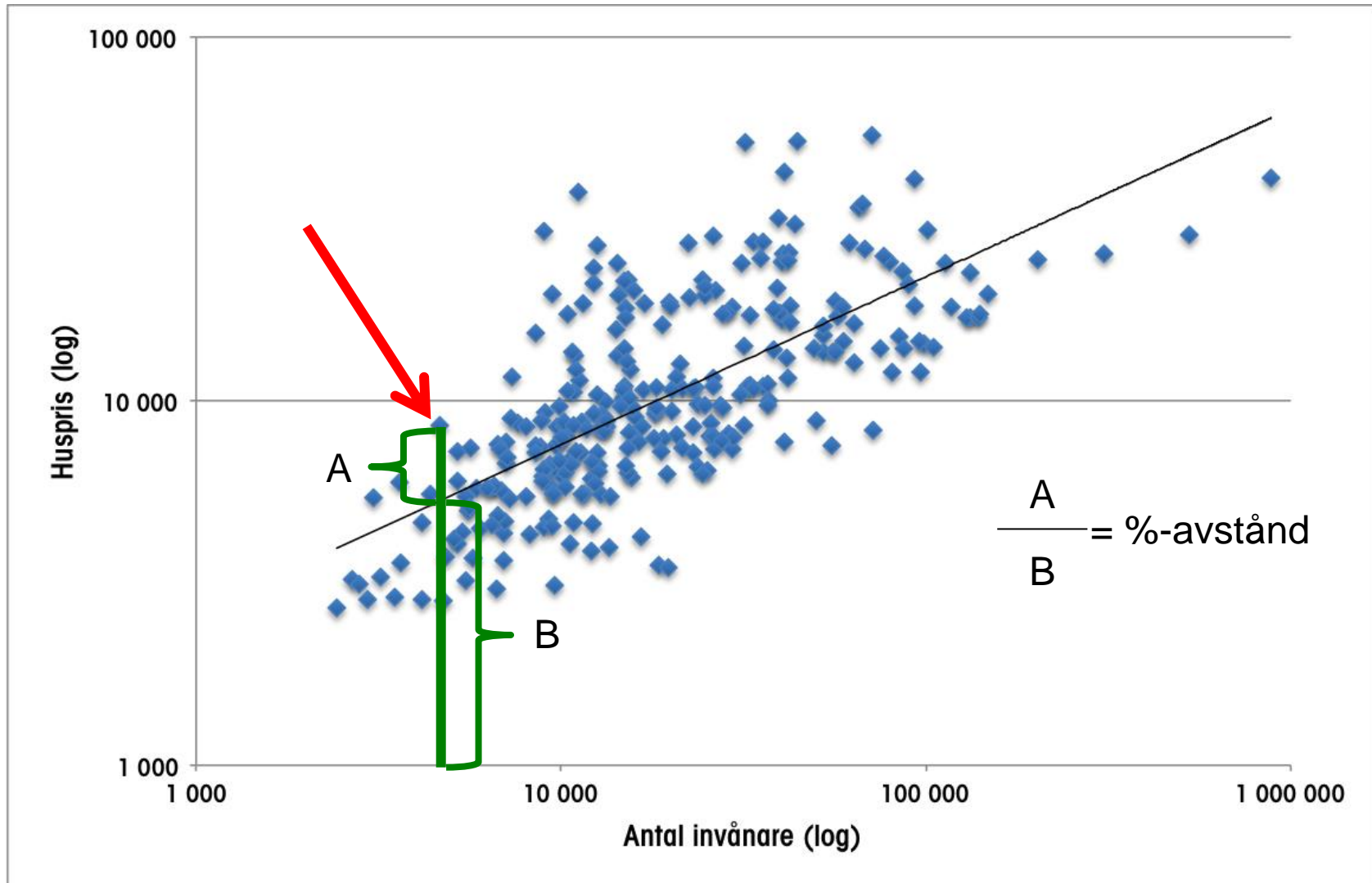

Göteborg

Humlor och Drontar

Beräkning av procentuellt avstånd till linjen

Drontar

(utan hänsyn till storstadseffekter)

- **Sollefteå** Västernorrland -11,8%
- **Kramfors** Västernorrland -11,3%
- **Ånge** Västernorrland -9,8%
- **Kalix** Norrbotten -8,9%
- **Hultsfred** Kalmar län -8,7%
- **Strömsund** Jämtland -8,5%
- **Skellefteå** Västerbotten -8,3%
- **Bräcke** Jämtland -8,2%
- **Örnsköldsvik** Västernorrland -8,2%
- **Övertorneå** Norrbotten -7,5%
- **Filipstad** Värmlands län -7,2%
- **Norsjö** Västerbotten -6,8%
- **Ragunda** Jämtland -6,7%
- **Piteå** Norrbotten -6,7%
- **Hagfors** Värmlands län -6,5%
- **Vilhelmina** Västerbotten -6,4%
- **Härnösand** Västernorrland -6,4%
- **Söderhamn** Gävleborgs län -6,3%
- **Hässleholm** Skåne län -6,1%
- **Sävsjö** Jönköpings län -5,9%
- **Sundsvall** Västernorrland -5,9%

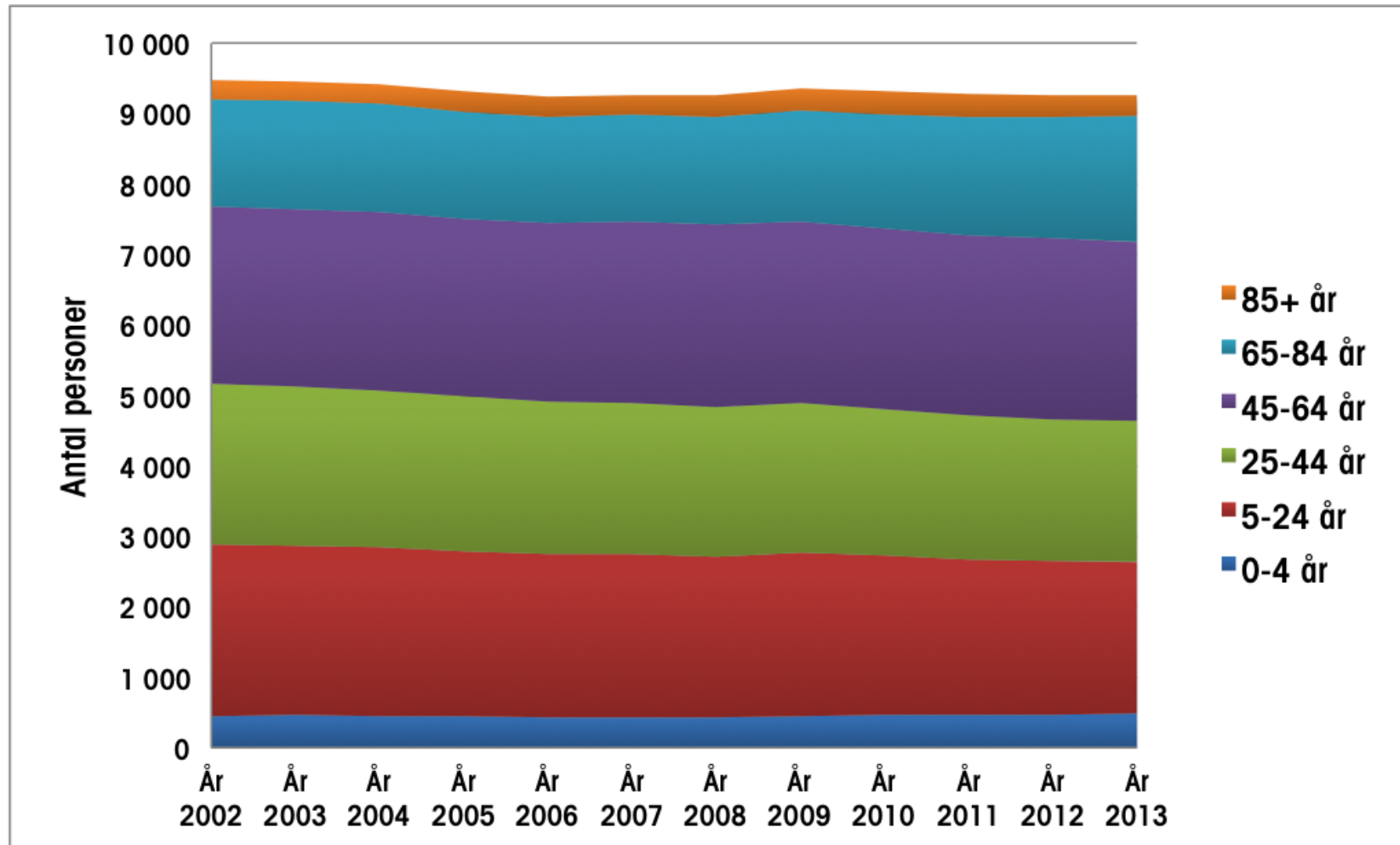
Humlor

(utan hänsyn till kust- och turisteffekter)

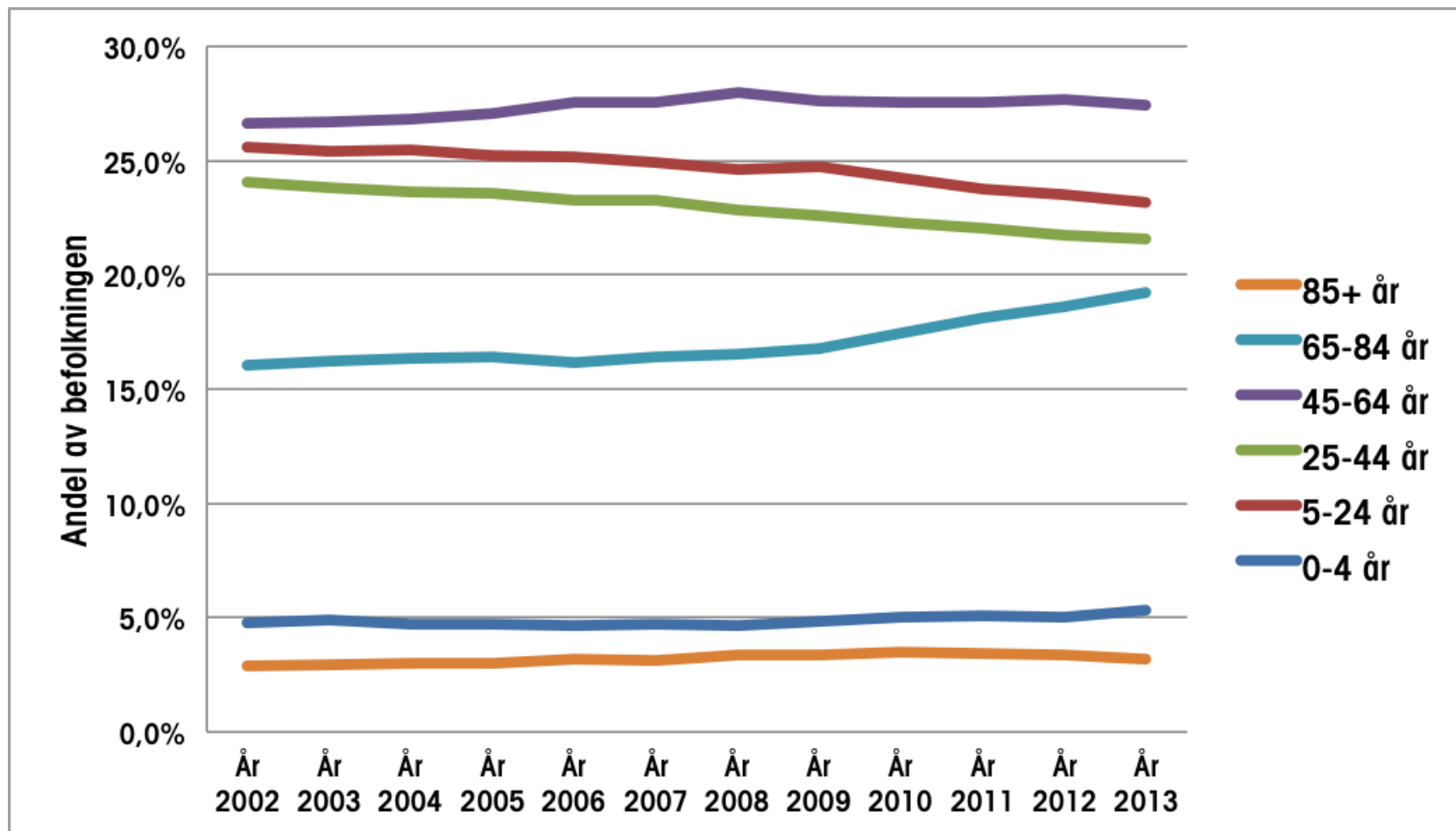
- **Vaxholm** Stockholms län 17,2%
- **Sotenäs (Smögen) VGR**
(Bohuskusten) 15,8%
- **Danderyd** Stockholms län 14,5%
- **Öckerö VGR** (Bohusk.) 12,8%
- **Lidingö** Stockholms län 12,8%
- **Tanum VGR** (Bohuskusten) 11,3%
- **Sundbyberg** Sth. län 11,3%
- **Nykvarn** Stockholms län 11,0%
- **Båstad** Skåne län 10,8%
- **Solna** Stockholms län 10,7%
- **Strömstad VGR** (Bohusk.) 10,3%
- **Lomma** Skåne län 9,7%
- **Ekerö** Stockholms län 9,3%
- **Tjörn VGR** (Bohuskusten) 9,3%
- **Knivsta** Uppsala län 9,3%
- **Trosa** Södermanlands län 9,2%
- **Gnesta** Södermanlands län 9,0%
- **Bollebygd VGR** 8,8%
- **Lysekil VGR** (Bohuskusten) 8,5%
- **Värmdö** Stockholms län 8,3%
- **Salem** Stockholms län 8,3%

Demografiskt hållbarhet –
demografiska utmaningar

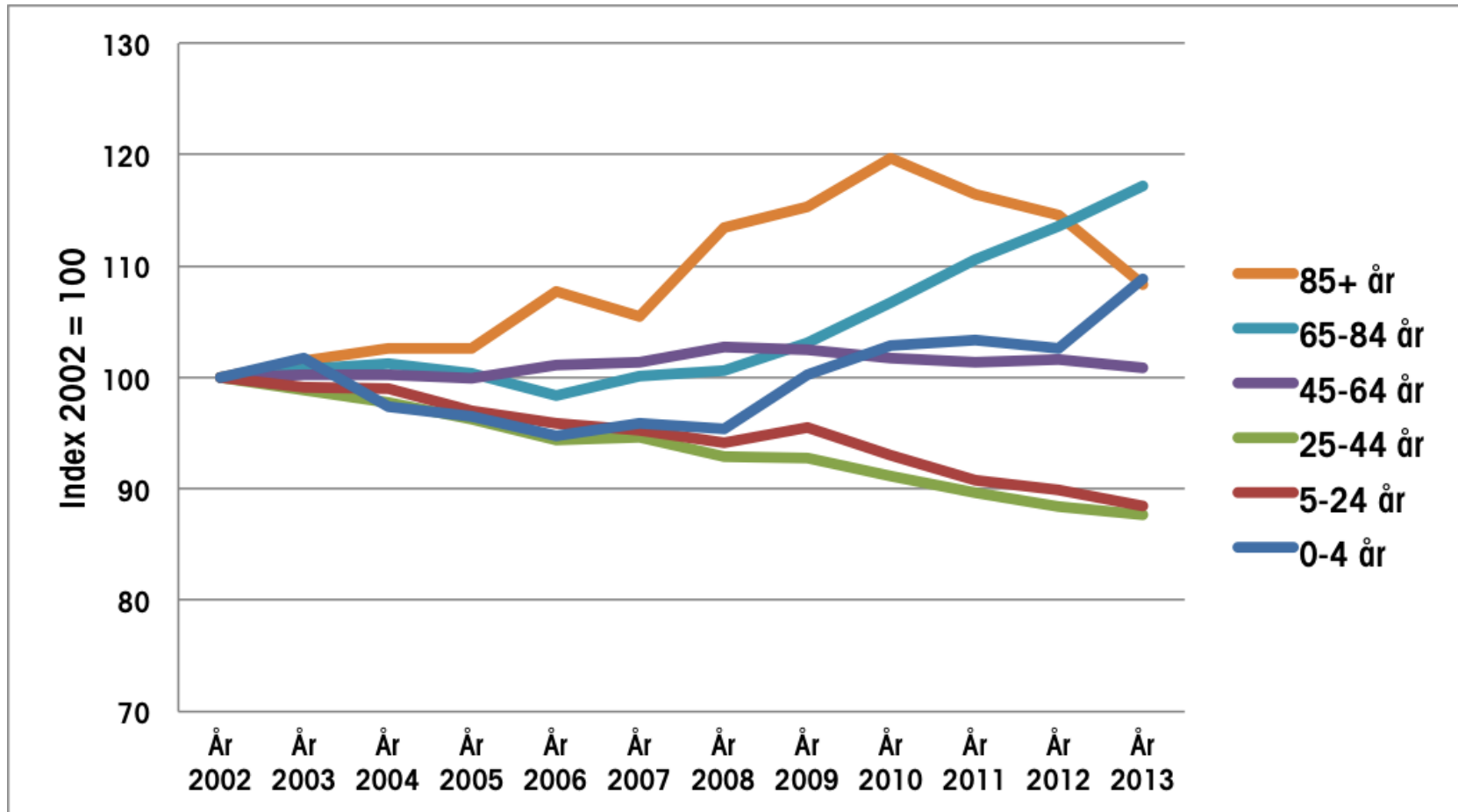
Det är inte så lätt att illustrera demografiska förändringar över tid... (ex. Herrljunga)

Andel av befolkningen

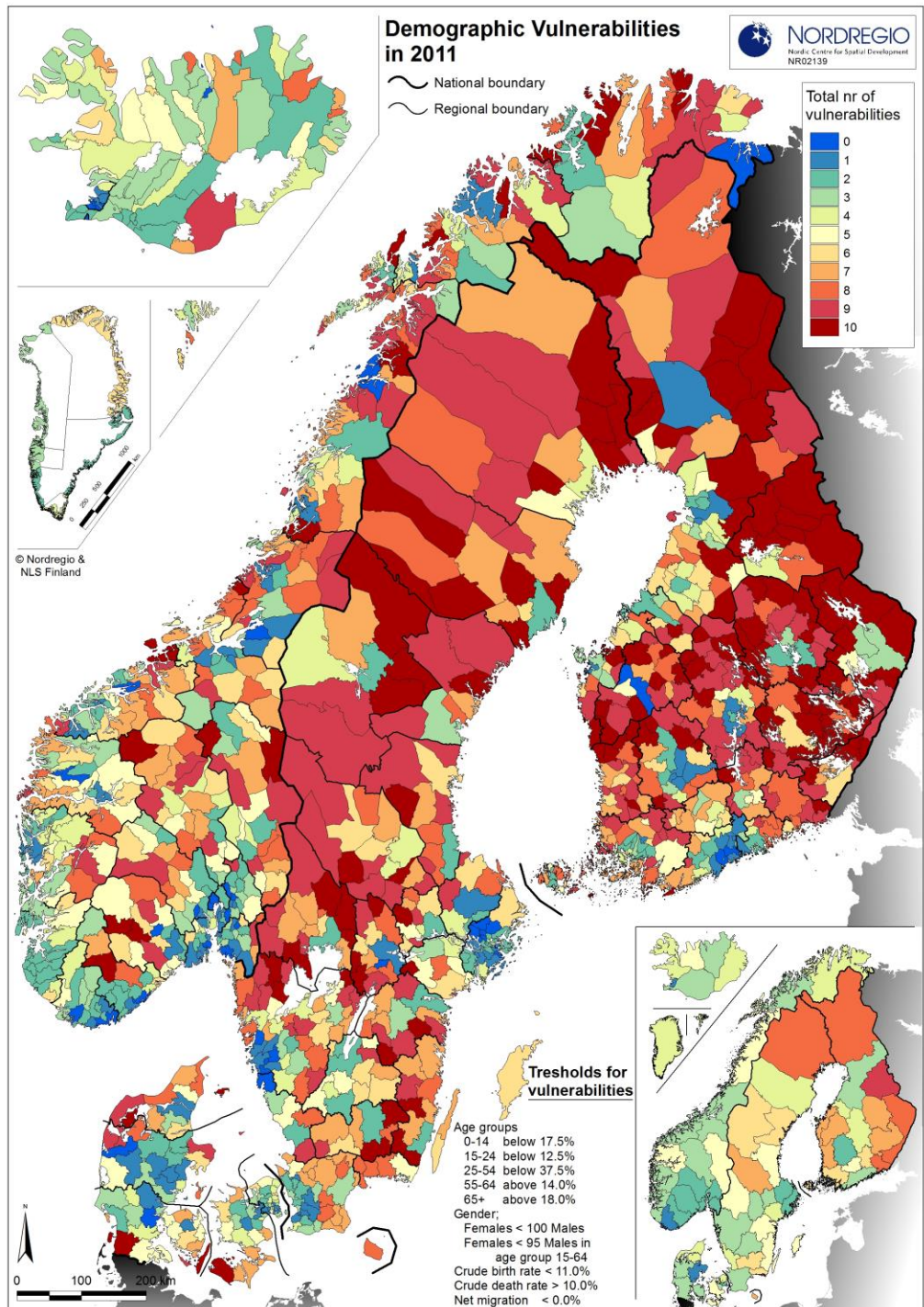

Fokus på förändring (Index=100 år 2002)

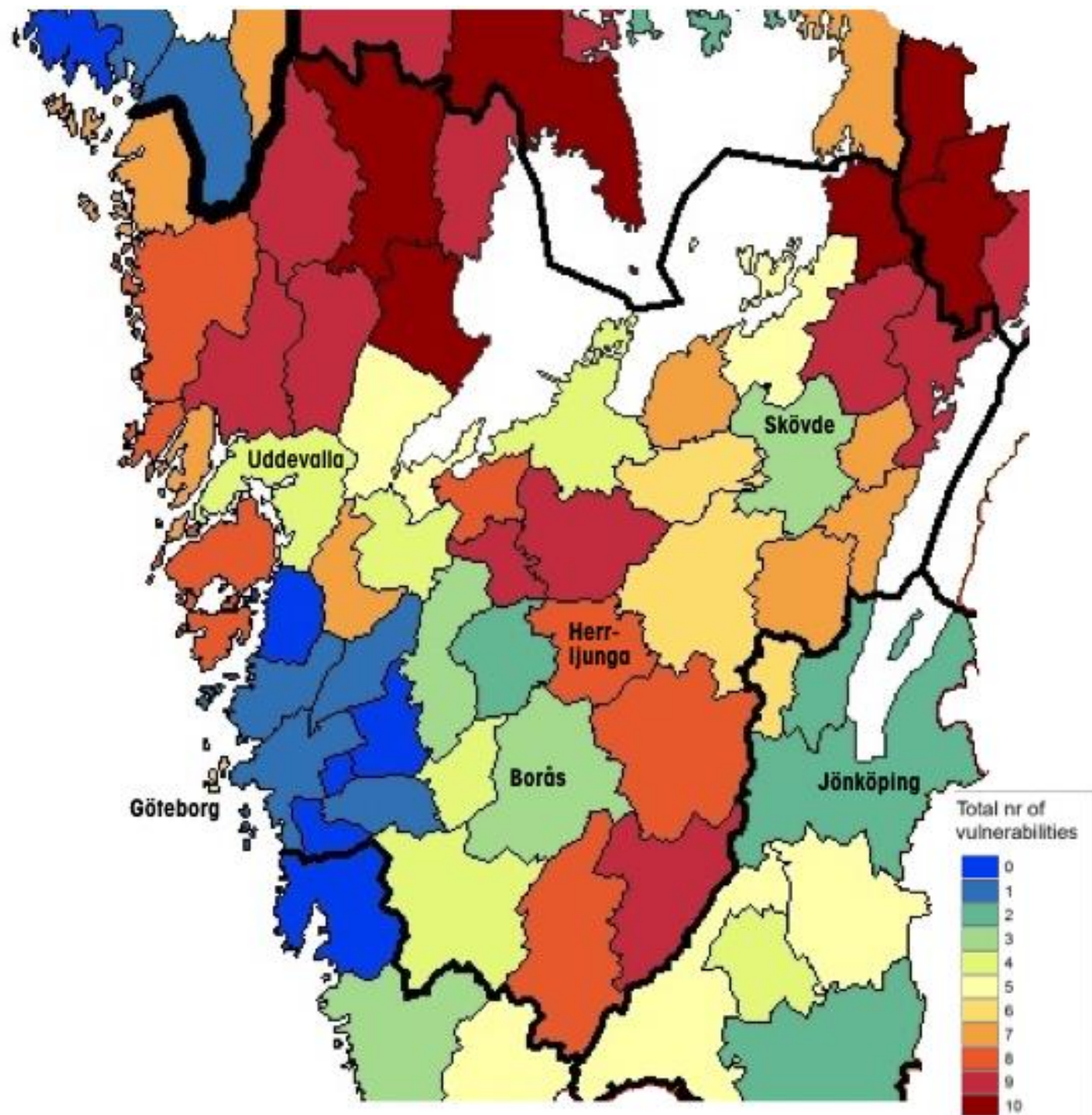

Nordregios karta över
demografiska sårbarheter

Nordregio

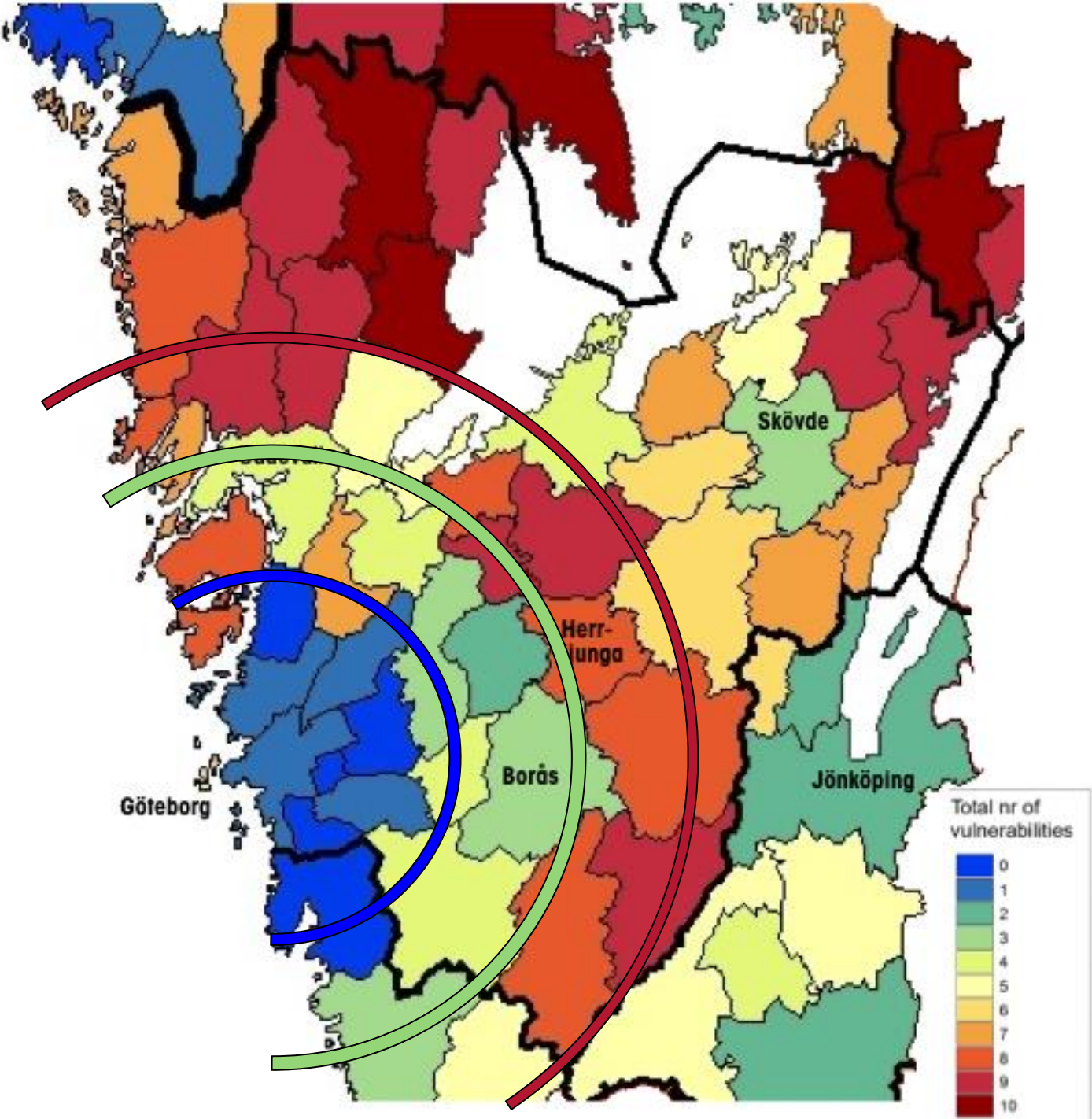

VGR

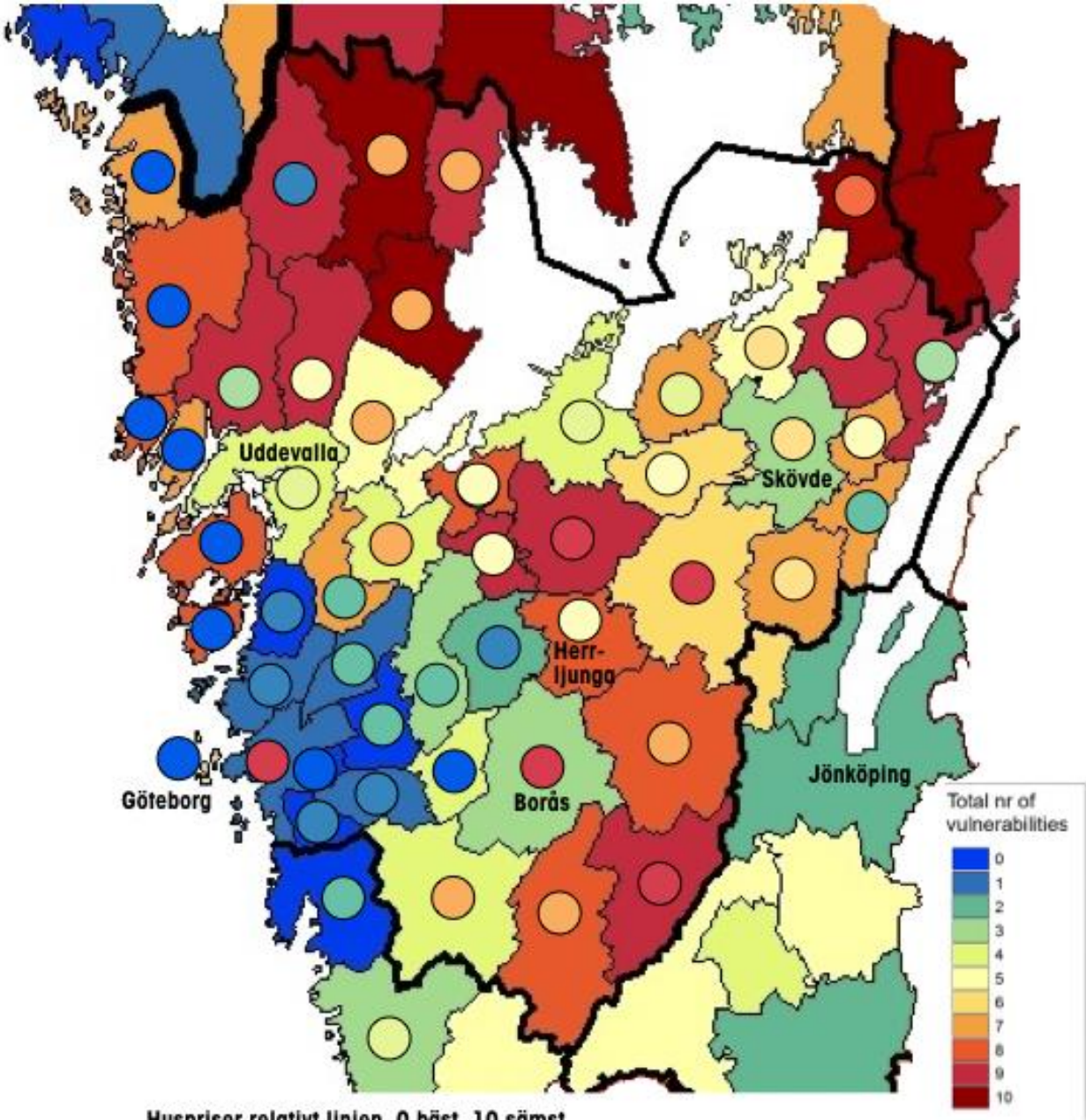

VGR

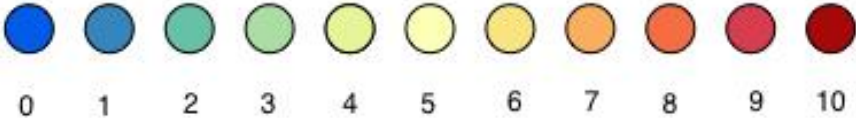

Attraktivitet i 3D

VGR

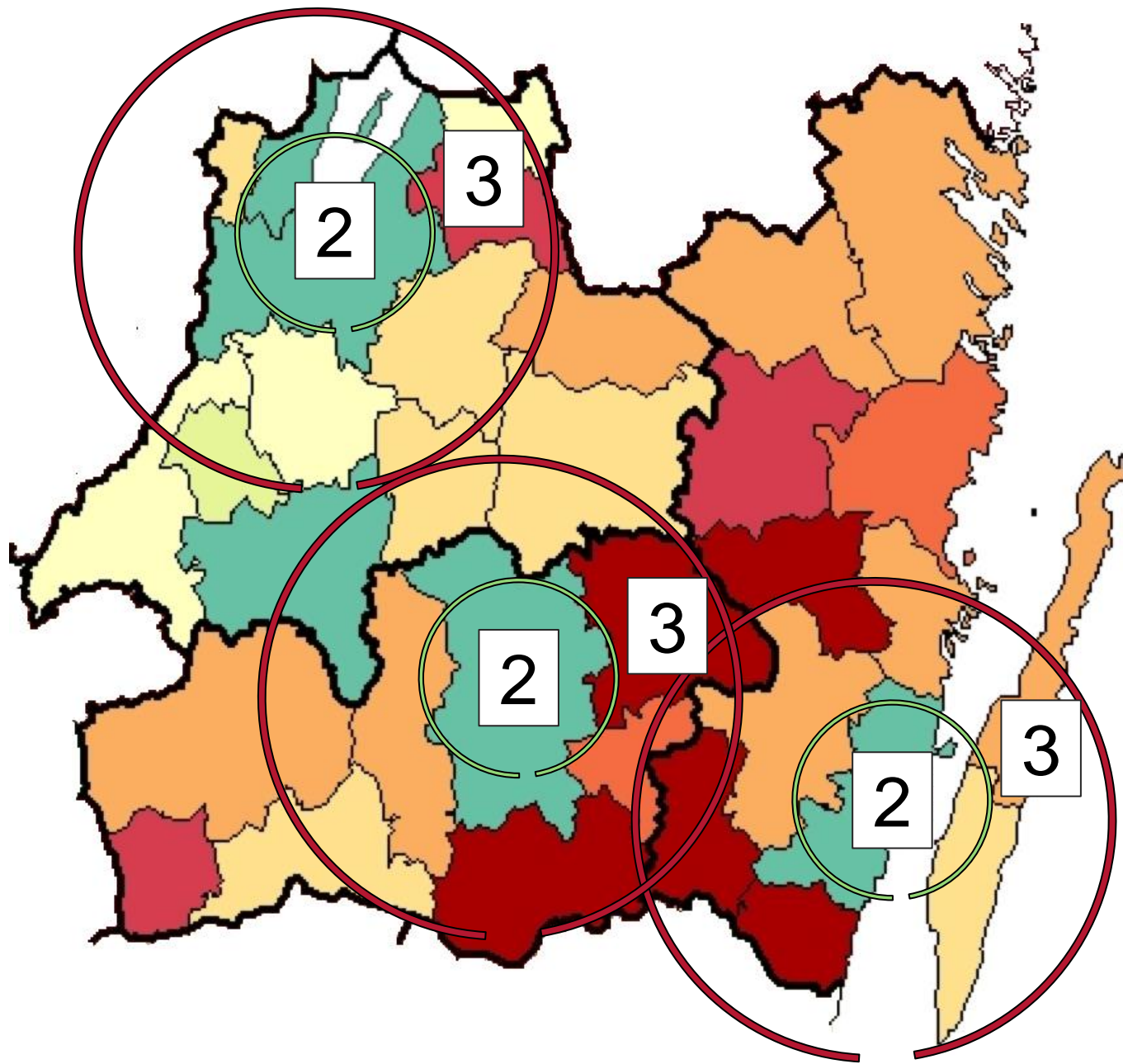

Huspriser relativt linjen, 0 bäst, 10 sämst

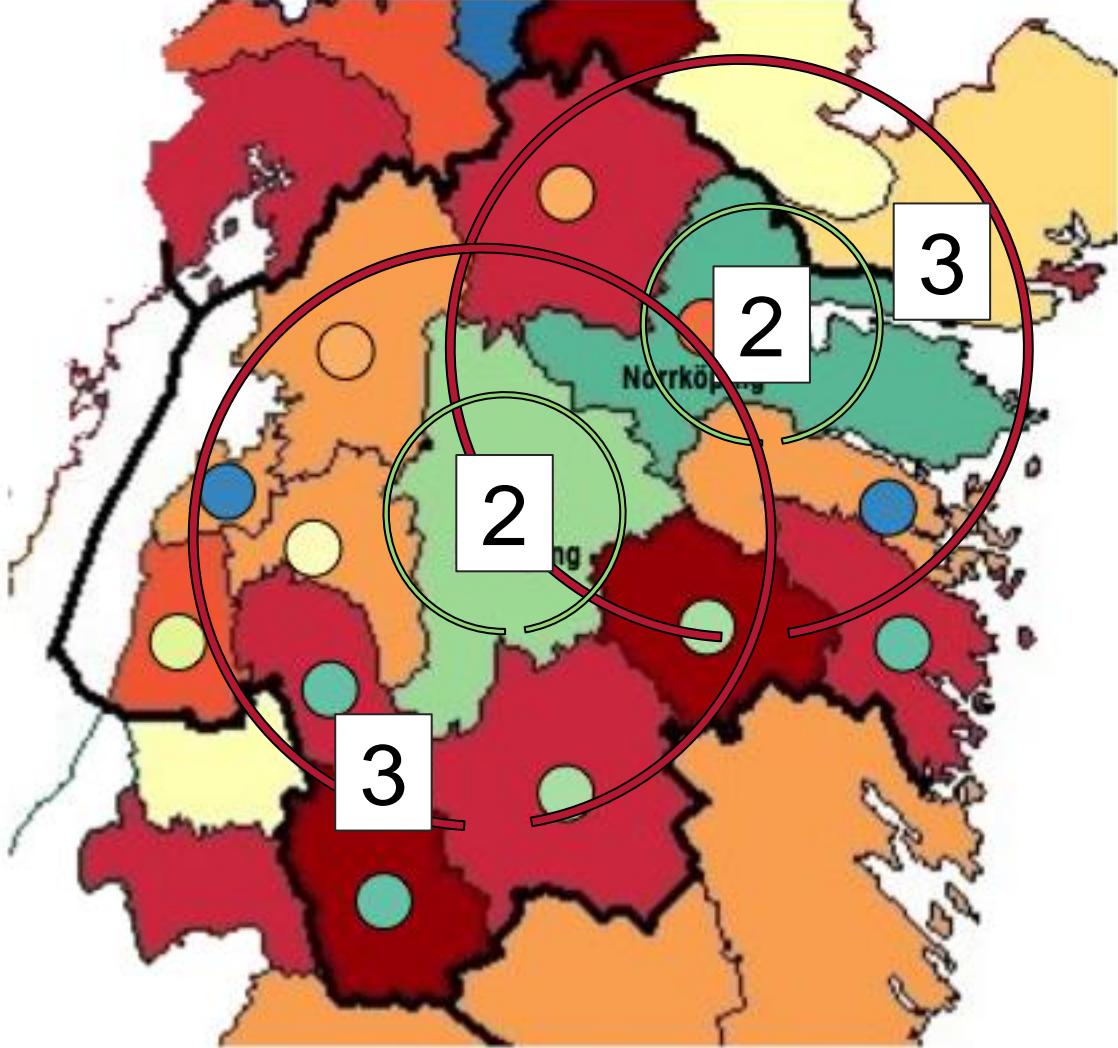

Större städers påverkan

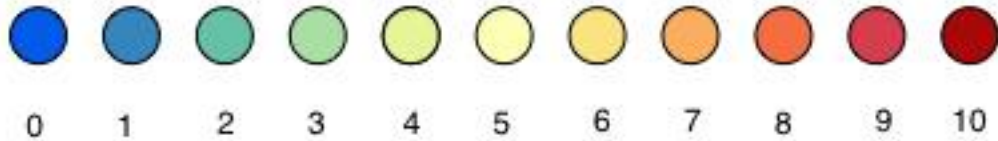
Jönköping,
Växjö och
Kalmar

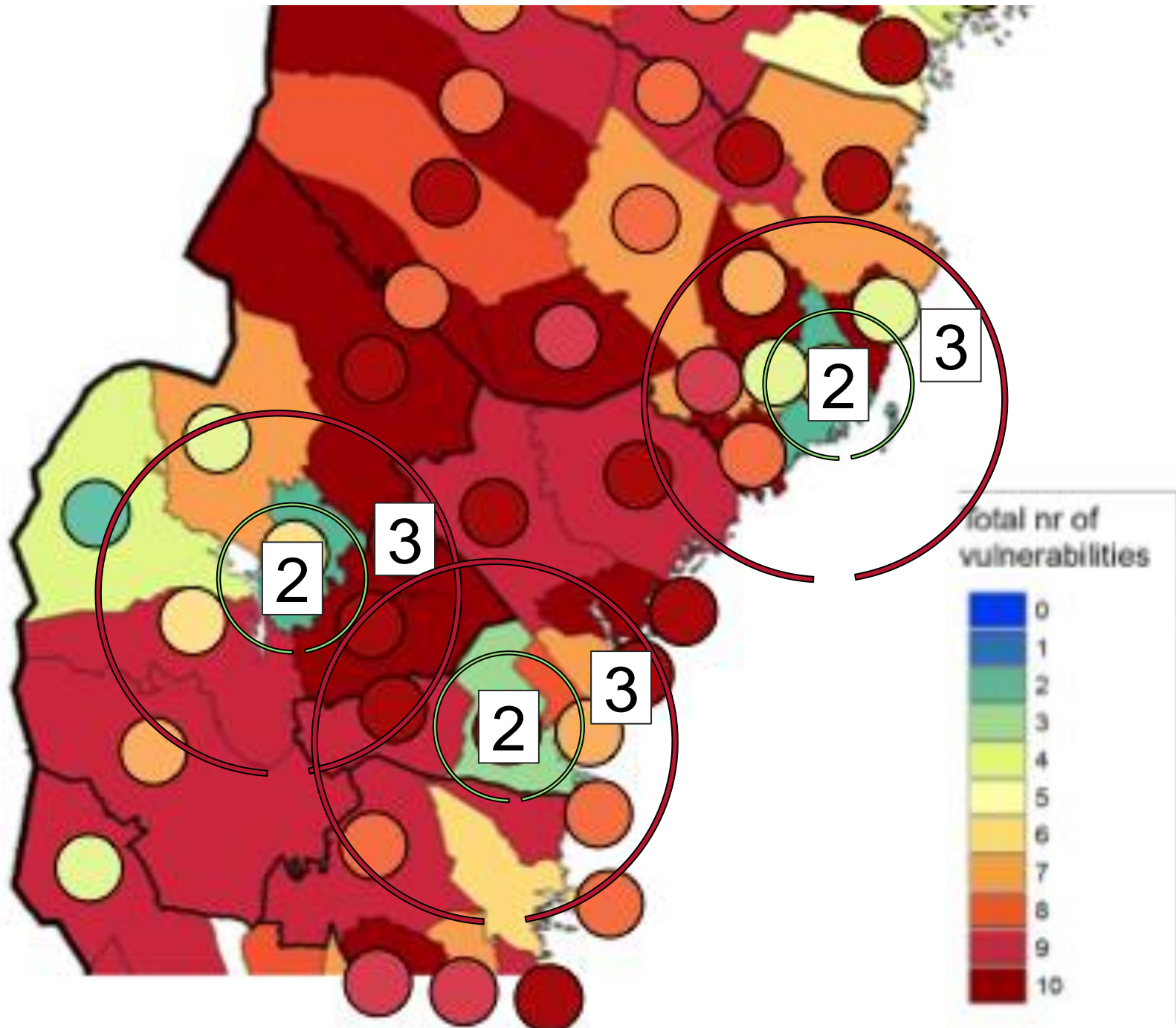

Östergötland

Huspriser relativt linjen, 0 bäst, 10 sämst

Summering

Konsekvenser för näringslivssamarbete

- Tro inte för mycket på ”spridningseffekter” runt större städer (75-200 000 inv.)!
- Analysera pendlingsförutsättningarna noga. Går dessa att åtgärda? (< 15 min)
- Fokusera på det som går att påverka, t.ex. kompetensutbyte, chefsrekrytering etc.
- Se till att ha gott kollegialt klimat och ha kul tillsammans!
- Se upp med den politiska processen!

Summering (kortversionen)

- Faktor 1. Ju större kommun desto attraktivare.
- Faktor 2. Havet har ofta positiv effekt på huspriserna (men inte alltid på demografin)
- Faktor 3. Närhet till våra tre storstäder ökar huspriser och förbättrar demografin
- Faktor 4. Kommuner runt våra tre storstäder kan delas in i fem "attraktionslägen"
- Faktor 5. Större städer har undantagsvis en positiv effekt på sina grannar
- Faktor 6. Kommuner belägna mellan två eller tre större städer är ofta extra utsatta
- Faktor 7. Kommuner vid läns-/regiongränser är ofta extra utsatta
- Faktor 8. Norgegränsen kan ha positiv effekt, Finlandsgrensens har det inte
- Faktor 9. Turistkommuner har det bättre än andra kommuner i motsvarande läge
- Faktor 10. Vättern kan ha positiv effekt på huspriser men inte Vänern

Läs mer och ladda ner boken på:

<http://www.fokusherrljunga.se/attraktiva-kommuner/>

Tack för idag!